

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

ZAŁÓŻ WŁASNY OGRÓD DESZCZOWY

Materiał edukacyjny

CZYM SĄ OGRODY DESZCZOWE?

Ogrody deszczowe to proste rozwiązanie, ograniczające spływ wód opadowych do kanalizacji deszczowej. Jest rodzajem „obniżonej” rabaty (zagłębienia) na podłożu wykonanym z kilku warstw tłucznia i żwiru. Dlaczego deszczowy? Bo ma gromadzić wodę opadową: tę, która trafia do niego bezpośrednio oraz tę, która spływa z powierzchni nieprzepuszczalnych: dachów, chodników,

jezdni i podjazdów – dzięki czemu chociaż jej część nie odpłynie do kanalizacji, a zatrzymana przez rośliny będzie stopniowo oddawana do atmosfery. To ważne, zwłaszcza w okresach bezdeszczowych, bo w ten sposób podnosi się wilgotność powietrza, a to poprawia mikroklimat.

Przyjmuje się, że ogród deszczowy wchłania 30-40% wody więcej, niż trawnik o podobnych wymiarach, przez co podnosi wilgotność powietrza i poprawia mikroklimat, zwłaszcza podczas suszy.

DLACZEGO WARTO ZAŁOŻYĆ WŁASNY OGRÓD DESZCZOWY?

W miarę jak miasta i przedmieścia rozrastają się i zastępują lasy i grunty rolne, problemem staje się zwiększony odpływ wody deszczowej z nieprzepuszczalnych powierzchni (chodników, ulic itd.). Odpływ wód opadowych z terenów zabudowanych zwiększa ryzyko powodzi, ponieważ jest mniej miejsc, w których woda deszczowa jest spowolniona i infiltrowana. Ponadto wody deszczowe, odprowadzane z ulic i parkingów do kanalizacji deszczowej wymagają oczyszczenia, co powoduje koszty. W związku

z tym tworzenie ogrodów deszczowych może być cenną częścią zmiany tych trendów. Podczas gdy pojedynczy ogród deszczowy może wydawać się drobnostką, łącznie zapewniają znaczne korzyści środowiskowe dla sąsiedztwa i społeczności, takie jak oczyszczanie spływu wody deszczowej, zwiększanie różnorodności biologicznej, podwyższenie wilgotności powietrza oraz podniesienie walorów estetycznych przestrzeni.

fot.: Ulla Rolfsigne Pedersen/Verkis

JAKIE SĄ KORZYŚCI Z TWORZENIA OGRODÓW DESZCZOWYCH DLA CIEBIE I ŚRODOWISKA?

PRZYJAZNE DLA SIEDLISK

Ogrody deszczowe stanowią cenne siedlisko dla ptaków, motyli i wielu pożytecznych owadów.

POPRAWA JAKOŚCI WODY PODZIEMNEJ

Ogrody deszczowe zwiększają ilość wody deszczowej, która filtrowana do gruntu zasila lokalne warstwy wodonośne.

PRZYJEMNOŚĆ ESTETYCZNA

Ogrody deszczowe upiększają przestrzeń wokół domów jedno i wielorodzinnych oraz przestrzeń miejską.

USUWAJĄ ZANIECZYSZCZENIA

Ogrody deszczowe pomagają chronić rzeki i jeziora przed zanieczyszczeniami przenoszonymi przez miejskie wody deszczowe.

Opady z dachów i powierzchni utwardzonych mogą zawierać nawozy do trawników, pestycydy, oleje, płyny wyciekające z samochodów oraz liczne szkodliwe substancje.

ZAPOBIEGANIE POWODZIOM

Ogrody deszczowe mogą chronić przed powodzią.

RAZEM MOŻEMY POPRAWIĆ NASZE ŚRODOWISKO

Gryfino podejmuje starania na rzecz poprawy środowiska miejskiego poprzez różne projekty na terenie miasta. Dzięki instrukcjom i poradom zawartym w tym podręczniku dowiesz się jak założyć przydomowy ogródek deszczowy. Razem możemy połą-

czyć siły, aby nasze miasto było odporne na powodzie spowodowane zmianami klimatycznymi. Wzmocnić naturalne środowisko we własnych ogrodach i przestrzeniach publicznych.

Wspólnie działamy
na rzecz **zielonej** Europy

JAK ZAPROJEKTOWAĆ TWÓJ DESZCZOWY OGRÓD

KROK 1

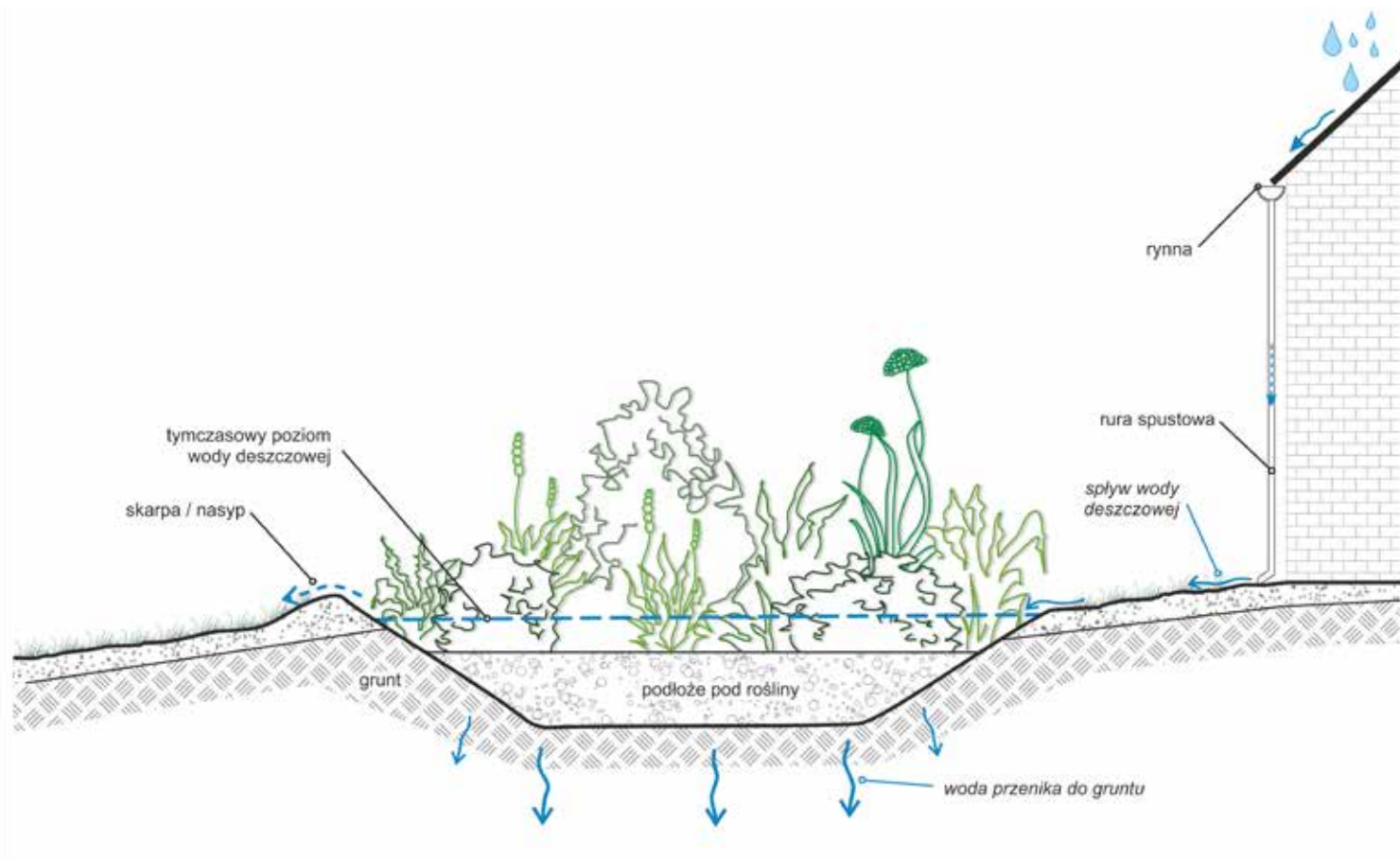
GDZIE POWINIEN ZNAJDOWAĆ SIĘ TWÓJ OGRÓD DESZCZOWY?

Rozważając dobre usytuowanie ogrodu deszczowego zapewnisz jego prawidłowe funkcjonowanie i użyteczność. Umieszczenie ogrodu deszczowego w dole z utwardzonych powierzchni, gdzie woda będzie naturalnie spływać, zmaksymalizuje jego zdol-

ność do zbierania wód opadowych. Woda deszczowa zebrana z powierzchni dachu powinna za pomocą rur spustowych (rynien) spływać do ogrodu deszczowego.

UMIEŚĆ OGRÓD DESZCZOWY:

- Co najmniej 3 metry od domu, wtedy infiltrująca woda nie przedostanie się do fundamentów;
 - Co najmniej 2 metry od studni lub szamba;
 - Co najmniej 50 cm nad podłożem skalnym lub wysokim poziomem wód gruntowych;
 - Na łagodnym, ale nie stromym terenie nachylonym, dzięki czemu unikniesz długiego kopania;
 - Nie umieszczaj ogrodu bezpośrednio nad kanalizacją sanitarną lub innymi mediami.
 - Nie umieszczaj ogrodu tam, gdzie korzenie drzew mogą utrudniać kopanie lub tam gdzie prace ogrodowe mogłyby uszkodzić rosnące już drzewo.
-

fot.: Ulla Rolfsigne Pedersen/Verkis

JAK DUŻY POWINIEN BYĆ OGRÓD DESZCZOWY?

Typowy osiedlowy ogród deszczowy ma powierzchnię od 10 do 30 metrów kwadratowych. Jeśli planowany obszar na ogród deszczowy ma znacznie więcej niż 30 metrów kwadratowych, podziel go na mniejsze ogródki.

Twój ogród powinien mieć głębokość od 10 do 20 centymetrów. Nachylenie trawnika pomaga określić głębokość ogrodu deszczowego. Jeśli nachylenie terenu, na którym planujesz budowę, jest mniejsze niż 4 procent, najłatwiej jest zbudować ogród deszczowy o głębokości 10 centymetrów, ale przy nachyleniu od 4 do 12 procent powinien mieć 15-20 centymetrów. Jeśli nachylenie przekracza 12 procent, najlepiej znaleźć inną lokalizację lub porozmawiać ze specjalistą od krajobrazu.

Teren ogrodu musi być możliwie równy, aby woda nie zbierała się nierównomiernie na jednym końcu i nie rozlewała się, zanim zdąży wchłonąć ją gleba.

Kształt planowanego ogrodu powinien być około dwa razy dłuższy (prostopadle do skarpy) niż szeroki. Aby określić długość ogrodu:

- Wybierz najlepszą szerokość ogrodu deszczowego dla swojego trawnika i krajobrazu. Weź pod uwagę takie kształty jak: półksiężyc, nerka, owal, prostokąt, łza. Następnie: podziel rozmiar ogrodu deszczowego przez szerokość, aby wyliczyć długość ogrodu deszczowego.

Rozmiar ogrodu deszczowego zależy głównie od rodzaju gleby, na której zostanie wykonany oraz wielkości dachu, z którego spływa deszcz.

OKREŚLANIE RODZAJU GLEBY W TWOIM OGRODZIE

Zidentyfikuj rodzaj gleby na trawniku. Czy jest ona: piaszczysta, mulista, gliniasta? Gleby piaszczyste mają najszybszą infiltrację, najdłuższą ma gleba gliniasta. Gleby gliniaste wchłaniają wodę

dłużej, ogrody deszczowe tworzone na glebie gliniastej muszą być większe niż te na glebie piaszczystej lub mulistej.

PROSTY TEST GLEBY

Przeprowadź jeden z tych testów, aby określić rodzaj gleby lub szybkość jej infiltracji. Pomoże Ci to wybrać odpowiedni współczynnik wielkości dla Twojego ogrodu deszczowego. Najdokładniejsze oszacowanie zapewni test infiltracji.

TEST INFILTRACJI

W miejscu ogrodu deszczowego wykop dziurę o głębokości 15-30 centymetrów i szerokości co najmniej 10 centymetrów. Napełnij otwór wodą i pozostaw na godzinę, aby przygotować glebę do testu. Następnie napełnij otwór ponownie wodą i zmierz głębokość wody. Po godzinie ponownie zmierz głębokość wody i odejmij tę

wartość od pomiaru początkowego. Dzięki temu dowiesz się, ile centymetrów na godzinę infiltruje gleba. Użyj tej wartości, aby określić współczynnik wielkości Twojego ogrodu deszczowego w Tabeli nr 1 na stronie 16.

BADANIE TEKSTURY GLEBY

Wybierz z gleby dwie łyżeczki ziemi z głębokości 10-15 centymetrów i umieść ją w dłoni. Dodaj taką ilość wody, aż gleba będzie podatna na formowanie, jak plastelina. Ugniataj ziemię w małej ilości wody.

- Jeśli gleba nie utrzymuje kształtu kuli po ściśnięciu, oznacza to, że jest to piaszczysta gleba.
- Jeśli gleba utworzy kulkę, umieść ją między kciukiem a palcem wskazującym. Delikatnie dociskając ziemię do palca wskazującego, ściśnij ziemię, która wytworzy strużkę (wstęgę). Pozwól, aby powstała wstęga ziemi pojawiła się i rozciągała na

twoim palcu wskazującym, aż się oderwie.

- Jeśli gleba przed pęknięciem utworzy wstęgę o długości mniejszej niż 2 centymetry, oznacza to, że gleba jest mulista.
- Jeśli gleba przed pęknięciem tworzy wstęgę o długości 2-5 centymetrów, jest to gleba gliniasta.
- Jeśli gleba tworzy wstęgę większą niż 5 centymetrów przed pęknięciem, nie nadaje się do ogrodu deszczowego.

Wspólnie działamy
na rzecz **zielonej** Europy

OKREŚLANIE WIELKOŚCI OGRODU

Rozmiar ogrodu deszczowego zależy od tego, ile wody deszczowej spłynie na jego powierzchnię, często określanego jako „obszar drenażowy”. Wraz ze wzrostem jego wielkości, powinien również

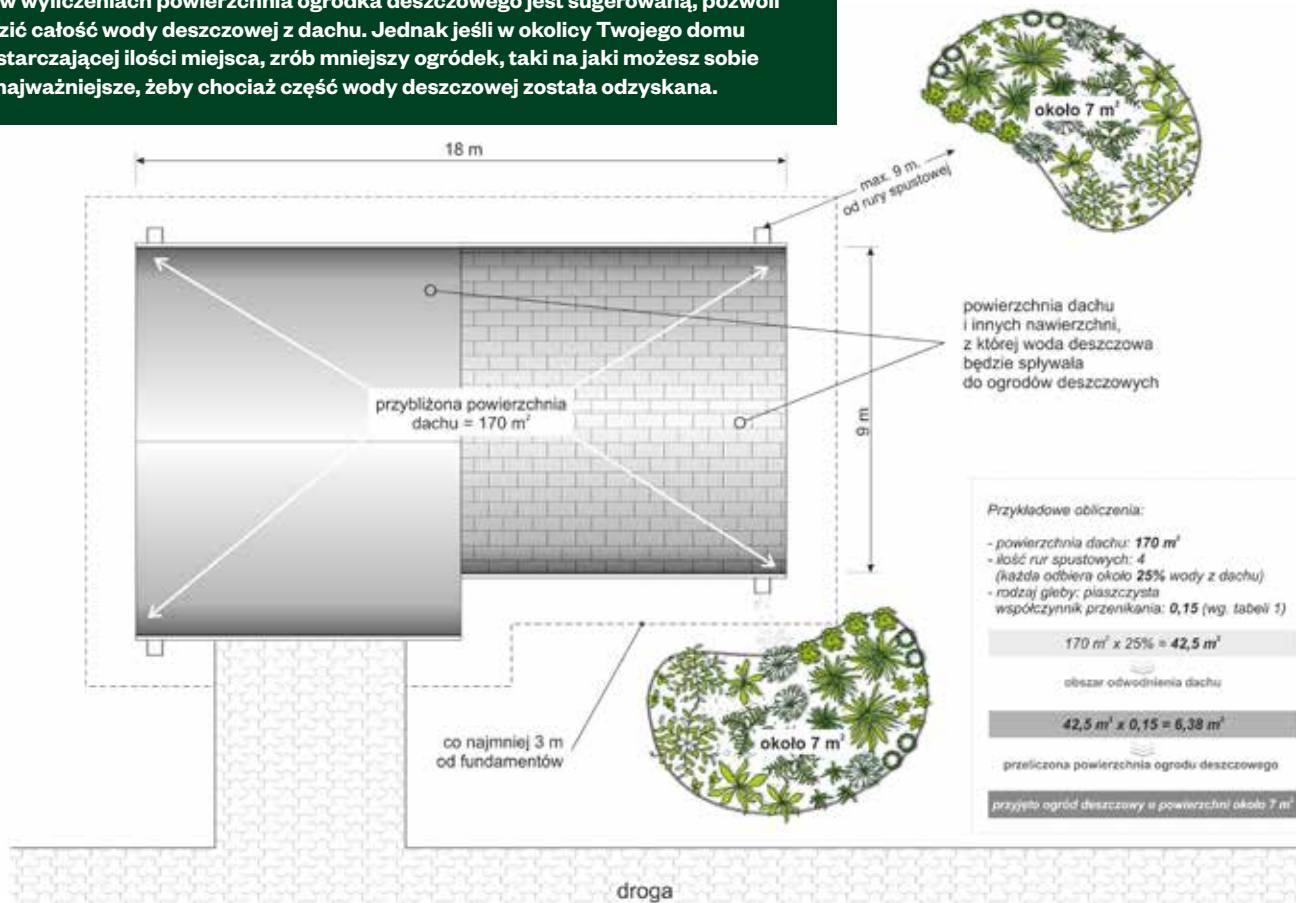
rosnąć rozmiar ogrodu deszczowego. Skorzystaj z poniższych sugestii, aby oszacować obszar odwadniania ogrodu.

1. Przejdź się wokół domu i oszacuj, jaki procent dachu zasila poszczególne rury spustowe. Wiele domów ma cztery rury spustowe, z których, można założyć, że każda przyjmuje około 25% wody z całego dachu.
2. Określ powierzchnię dachu. Jeśli jeszcze tego nie wiesz, użyj taśmy mierniczej, aby określić długość i szerokość swojego domu. Pomnóż długość i szerokość przez siebie, aby znaleźć przybliżoną powierzchnię dachu.
3. Pomnóż powierzchnię dachu przez procent dachu, który zasila rurę spustową ogrodu deszczowego. To jest obszar odwodnienia dachu.
4. Na swoim trawniku określ obszar, który będzie mógł odprowadzić wodę deszczową do tworzonego ogrodu. Po wybraniu miejsca na ogród deszczowy, stań odwrócony w stronę domu - sprawdzisz w ten sposób, czy teren trawnika opada w kierunku planowego ogrodu deszczowego.
5. Zmierz długość i szerokość trawnika pod górę i pomnóż je, aby znaleźć powierzchnię trawnika. Dodaj obszar trawnika do obszaru drenażu dachu, aby znaleźć całkowity obszar drenażu. Sprawdź, czy wybrana powierzchnia trawnika będzie wystarczająca aby założyć Twój ogród.

Jeśli w pobliżu znajduje się nieprzepuszczalny obszar, taki jak patio lub podjazd, który odpływa do ogrodu deszczowego, dodaj ten obszar do obliczenia obszaru odwodnienia.

Nieprzepuszczalne obszary można połączyć z ogrodem deszczowym, budując płytki rów w poprzek trawnika.

Uzyskana w wycieniach powierzchnia ogródka deszczowego jest sugerowana, pozwoli odprowadzić całość wody deszczowej z dachu. Jednak jeśli w okolicy Twojego domu nie ma wystarczającej ilości miejsca, zrób mniejszy ogródek, taki na jaki możesz sobie pozwolić, najważniejsze, żeby chociaż część wody deszczowej została odzyskana.

WYMIERZ SWÓJ OGRÓD DESZCZOWY

Użyj tabeli 1, aby określić wielkość ogrodu deszczowego. Znajdź współczynnik wielkości dla rodzaju gleby lub szybkości infiltracji. Pomnóż współczynnik wielkości przez obszar drenażu. Ta liczba to zalecana powierzchnia ogrodu deszczowego.

Rodzaje gleby (wskaźnik infiltracji)	Współczynnik wielkości
Piaszczysta (>2,5 cm/godz.)	0,15
Mulista (1,0-2,5 cm/godz.)	0.30
Gлина (0,4-1,0 cm/godz.)	0.35

TABLA 1. WYMIERZ SWÓJ OGRÓD DESZCZOWY

KROK 2

JAK ZBUDOWAĆ WŁASNY OGRÓD DESZCZOWY

Gdy ustaliliśmy już wielkość i miejsce ogrodu deszczowego, nadziedziliśmy czas, aby zaopatrzyć się w łopaty i zacząć kopać. Zaprosz do wspólnej pracy znajomych, razem praca pójdzie szybciej i w miłym towarzystwie.

Przed rozpoczęciem kopania postaraj się określić (np. na mapach geodezyjnych), czy pod wskazanym terenem nie znajdują się podziemne sieci i instalacje (np. rurociąg z wodą czy przewody elektryczne). Upewnij się, że Twój ogród nie będzie kolidował z istniejącymi mediami podziemnymi.

LISTA PRZYDATNYCH NARZĘDZI

- Taśma miernicza
- Łopaty
- Grabie
- Kielnie
- Narzędzia stolarskie
- Paliki drewniane (o długości co najmniej 70 cm)
- Sznurek

*opcjonalnie

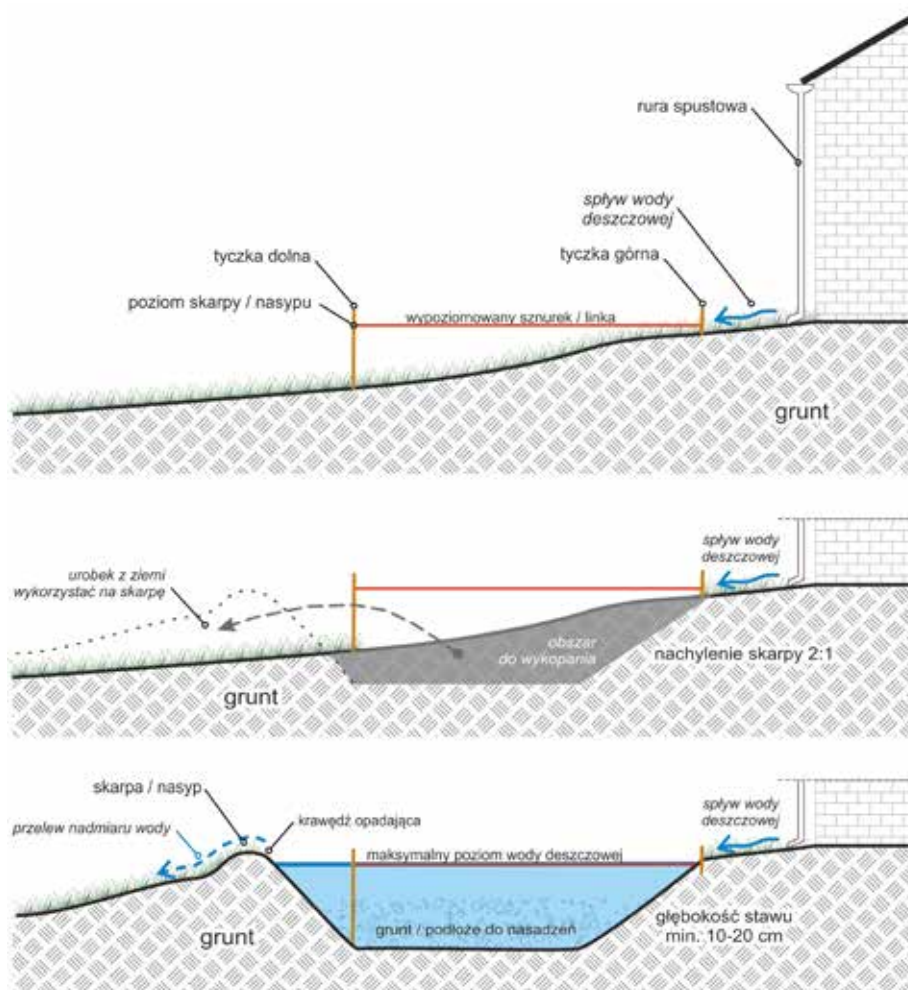
Deska 5x10 cm (co najmniej 3 metry długości),
Kosiarka do trawy, Taczka, Ubijak ręczny,
Mała koparko-ładowarka z gaśnieniacami

PRZYGOTOWANIE TERENU

- najpierw usuń warstwę darni (trawy i korzeni). Usunięcie trawy ułatwi kopanie. Darni można użyć do budowy nasypu.

WYKOPANIE OGRODU DESZCZOWEGO

- Zaczynaj od ułożenia sznurka po obwodzie planowanego ogrodu (wybrany kształt, np. półksiężyc czy nerka). Nasyp będzie budowany poza ciągiem.
- Następnie umieść rząd palików wzdłuż podjazdów i zjazdów w odstępach około 1,5 metra. Ustaw je tak, aby każdy pod górę miał swój odpowiednik bezpośrednio w dół. Zaczynając od jednego końca ogrodu deszczowego, przywiąż sznurek do każdego palika pod górę na poziomie gruntu i podłącz go do palika bezpośrednio w dół, tak aby sznurek był wypoziomowany.
- Zaczynaj kopać po górnej stronie sznurka. Odmierz od sznurka i kop, aż osiągniesz głębokość, na której ma być ogród deszczowy. Jeśli ogród deszczowy będzie miał głębokość 10 centymetrów, wykop 10 centymetrów w dół od sznurka.
- Podczas kopania usyp ziemię wokół krawędzi, na której będzie nasyp. Na bardziej stromym trawniku dolna część ogrodu deszczowego może być wypełniona ziemią z górnej połowy i konieczne będzie dorzucenie dodatkowej gleby na nasyp. Jeśli trawnik jest prawie płaski, będziesz kopał na tej samej głębokości w całym ogrodzie deszczowym i używał ziemi jako nasypu.
- Kontynuuj kopanie i wypełnianie po jednej sekcji na raz na całej długości ogrodu deszczowego, aż będzie on możliwie równy.
- **WYKONAJ DOLNY POZIOM** – gdy cały teren zostanie wykopany na mniej więcej odpowiednią głębokość, połóż deskę 5x10 cm w ogrodzie deszczowym, na której umieścisz poziomnicę stolarską. Znajdź miejsca, które nie są płaskie. Wypełnij zagłębienia i wyrównaj wyżyny. Przenieś deskę w różne miejsca i różne kierunki, wypełniając i kopiąc w razie potrzeby, aby wyrównać powierzchnię. Kiedy ogród deszczowy jest tak wyrównany, jak to tylko możliwe, zgrab glebę, ale nie ubijaj jej.
- **WYKONANIE OBWODU** - Woda wpadająca do ogrodu deszczowego w naturalny sposób będzie próbowała spływać ze zbocza. Do utrzymania wody w ogrodzie potrzebny jest nasyp. Nasyp to „tama” na dole i po bokach ogrodu deszczowego. Nasyp musi być najwyższy po stronie zjazdowej, powinien być niższy i stopniowo się zwężać, zanim dotrze do szczytu ogrodu deszczowego. Po ukształtowaniu nasypu w gładki grzbiet o średnicy około 30 centymetrów, ubij go. Bardzo ważne jest aby nasyp był dobrze ubity.

KROK 3

CO MOGĘ POSADZIĆ W MOIM OGRODZIE DESZCZOWYM?

PROPOZYCJE ZAPROJEKTOWANIA ATRAKCYJNEGO OGRODU DESZCZOWEGO

- Rośliny powinny wytrzymywać dłuższe okresy suszy, ale jednocześnie być w stanie znieść okresowe zalewanie (15 cm do 24 godzin).
- Można stosować różnorodne rośliny o różnych wysokościach, kształtach i fakturach.
- Łącz poszczególne gatunki w grupy po co najmniej trzy rośliny (w zależności od wielkości ogrodu deszczowego), aby uzyskać odważniejsze zestawienie kolorystyczne.
- Uwzględnij posadzenie turzyc i traw z kwiatami, aby rośliny podążały za normalnymi wzorcami wzrostu i nie konkurowały ze sobą.
- Jeśli obawiasz się wtargnięcia zwierząt, tymczasowo odgradź ogród siatką.
- Dodaj w pobliżu kamień, ozdobne ogrodzenia, ścieżki, ławki i inne nasadzenia dzikich kwiatów.

DODAWANIE KOMPOSTU...

Możemy dodawać kompost do gleby. Dostraczy on dodatkowych składników odżywczych, poprawi strukturę gleby gliniastej oraz lepiej zatrzyma wilgoć w glebach piaszczystych. Zwykle wystarczy 5 centymetrów kompostu, wprowadzonego na głębokość 10-15 centymetrów. Na skutek dodania kompostu, nastąpi pewna utrata głębokości, ale zostanie ona przywrócona wraz z osiadaniem ogrodu.

Wspólnie działamy
na rzecz **zielonej** Europy

SADZENIE OGRODU DESZCZOWEGO

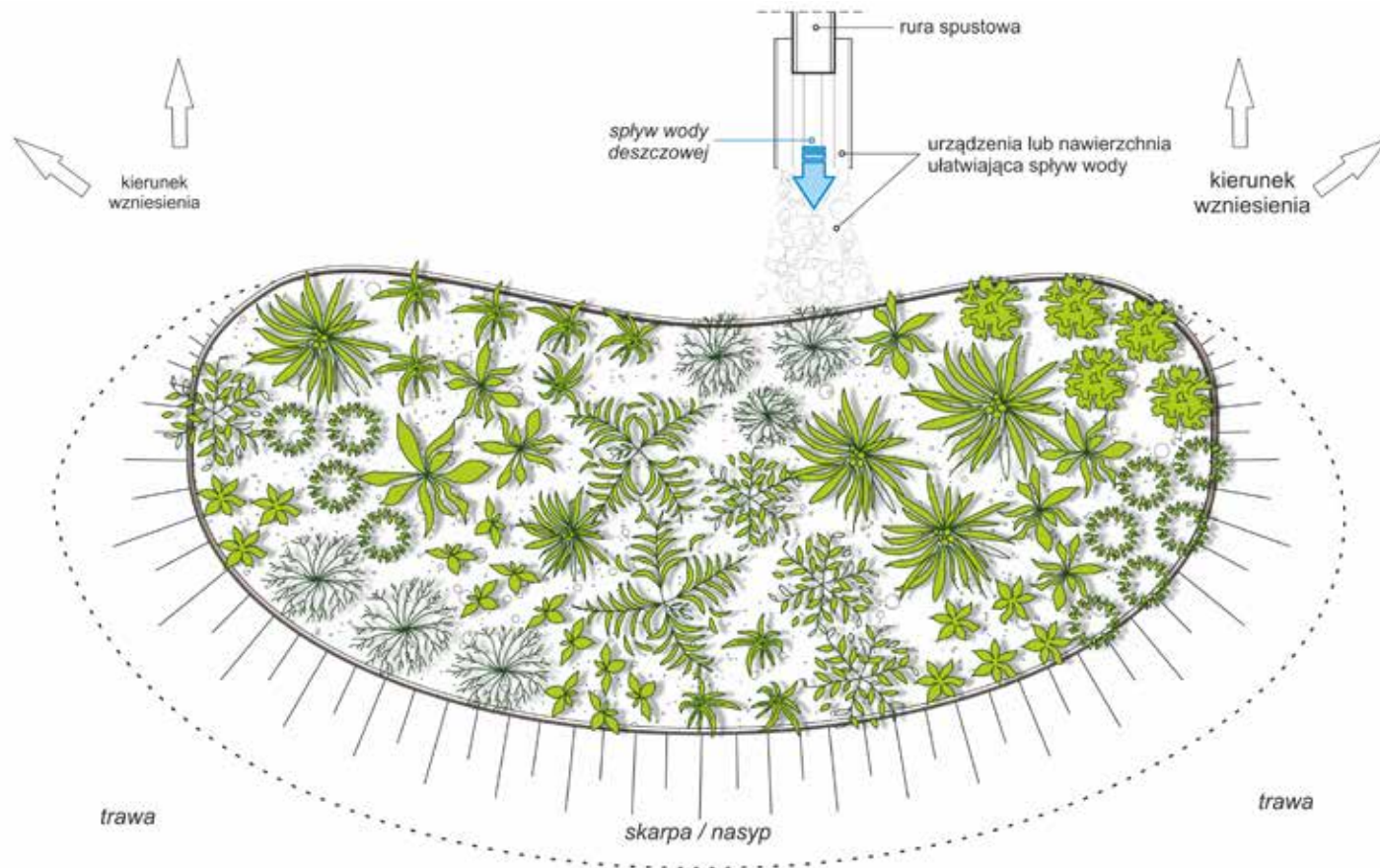
- Wybór odpowiednich gatunków roślin i przemyślany wybór miejsca w ogrodzie deszczowym znacznie ułatwi pielęgnację roślin.
- Narysuj plan obrazujący, w jaki sposób rośliny są rozmieszczone zgodnie z ich typami, rozmiarami i czasem, w jakim ogród deszczowy będzie w pełni pokryty roślinami.
- Wybierz rośliny, które mają dobrze rozwinięty system korzeniowy. Poszukaj tych, których korzenie sięgają do dna pojemników.
- Trzymając rośliny w pojemnikach, przed zasadzeniem ustal, gdzie każda roślina trafi, aby zapewnić wizję tego, jak ogród będzie wyglądał i zapewnić odpowiednią przestrzeń.
- Wykop każdy otwór dwa razy szerszy niż bryła korzeniowa rośliny i wystarczająco głęboko, aby zakopać roślinę.
- Włóż roślinę, wypełnij otwór i mocno ubij ziemię wokół korzeni, aby uniknąć kieszeni powietrznych.
- Podlewaj rośliny natychmiast po posadzeniu i w pierwszych dniach tak często, jak to konieczne, w zależności od pogody i gleby, a następnie podlewaj raz w tygodniu (przez pierwsze lato jeśli to konieczne).
- Oznacz swoje rośliny, aby przypadkowo nie wypielić ich podczas pielęgnacji ogrodu. Dobrym pomysłem jest również zachowanie rysunku z projektem i nazwami roślin.
- Nałóż równomiernie około 8 centymetrów podwójnie rozdrobnionej ściółki na grządkę bez zakopywania korony roślin.

UTRZYMANIE OGRODU DESZCZOWEGO

Chociaż ogrody deszczowe są odporne i dość samowystarczalne, ważne jest, aby konsekwentnie czyścić i pielęgnować ogród, aby rośliny były zdrowe, a infiltracja wody deszczowej działała prawidłowo. Jak każdy ogród, także Twój ogród deszczowy będzie wymagał szczególnej uwagi na początku, gdy rośliny rosną. Gdy rośliny osiągną pełny rozmiar, a trawiasty taras osiadzie, konserwacja będzie się mieścić w potrzebach zwykłego ogrodu.

ODCHWASZCZANIE - Sprawdzaj ogród kilka razy w roku, aby określić potrzeby plewienia chwastów. Jeśli to możliwe, usuń chwasty wraz z korzeniami, zwracając szczególną uwagę na obszary w pobliżu podstawy roślin ogrodowych. Pamiętaj, aby oznaczyć swoje rośliny, aby przypadkowo ich nie wylewić.

ODPADY ORGANICZNE - Gdy jesienią kwiaty kwitną, zostaw łodygi i główki nasienne w ogrodzie, aby zapewnić ochronę przed dziką zwierzyną i pożywienie dla ptaków zimą. Martwe liście mogą zapewnić dodatkową izolację dla korzeni roślin, oprócz ściółki. Wiosną, gdy nowy przyrost osiągnie co najmniej 10 cm, przytnij postrzępione rośliny o wysokości 15 – 20 cm ręcznie, lub za pomocą podkaszarki albo kosiarki. Opcjonalnie oczyść i skompostuj martwy materiał roślinny podczas stosowania świeżej ściółki.

DESZCZOWE ROŚLINY OGRODOWE

Przykłady

Poniższa lista roślin obejmuje gatunki wytrzymałe i przeznaczone do stosowania w ogrodach deszczowych. Bazuje na doświadczeniach z Danii, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Holandii, Norwegii i Szwecji. Rośliny mają tolerować zimny i wilgotny klimat oraz przetrwać sezony zimowe.

OZNACZENIA:

 stanowisko słoneczne

 stanowisko półcieniste

 stanowisko cieniste

 duże wymagania wodne/ gleby wilgotne

 średnie wymagania wodne/ umiarkowane stanowiska

 małe wymagania wodne/ roślina tolerancyjna

Byliny

Nazwy łacińskie	Nazwy polskie	Wymagania	
		wilgotnościowe	światłne
<i>Aquilegia vulgaris</i>	Orlik pospolity		
<i>Aruncus dioicus</i>	Parzydło leśne		
<i>Lysimachia vulgaris</i>	Tojeść pospolita		
<i>Lythrum salicaria</i>	Krwawnica pospolita		
<i>Hylothelephium telephium</i>	Rozchodnik karpacki		
<i>Veronica spicata</i>	Przetacznik kłosowy		

<i>Geranium sanguineum</i>	Bodziszek czerwony	☹	☀
<i>Rodgersia (bronze folio)</i>	Rodgersja pierzasta	☹☹☹	☀☀
<i>Hemerocallis</i>	Liliowiec	☹	☀☀
<i>Silene dioica</i>	Lepnica czerwona	☹☹	☀☀
<i>Physostegia virginiana</i>	Odełka wirginijska	☹☹	☀☀
<i>Myosotis scorpioides</i>	Niezapominajka błotna	☹☹☹	☀☀
<i>Geum rivale</i>	Kuklik zwisty	☹☹☹	☀☀
<i>Cardamine pratensis</i>	Rzeczucha łąkowa	☹☹☹	☀
<i>Geranium pratense</i>	Bodziszek łąkowy	☹☹	☀☀
<i>Jasione laevis</i>	Jasieniec trwały	☹	☀
<i>Iris pseudoacorus</i>	Kosaciec złoty	☹☹☹ / ☹☹☹	☀☀
<i>Corydalis lutea</i>	Kokorycz żółta	☹☹	☀
<i>Eupatorium</i>	Sadziec	☹☹☹ / ☹☹☹	☀
<i>Monarda didyma</i>	Pysznogłówka szkarłatna	☹☹	☀☀
<i>Hosta</i>	Funkia	☹☹☹	☀☀☀
<i>Astilbe chinensis</i>	Tawułka chińska	☹☹	☀☀☀
<i>Rheum palmatum</i>	Rabarbar	☹☹	☀☀☀
<i>Liatris spicata</i>	Liatra kłosowa	☹☹	☀
<i>Alchemilla mollis</i>	Przywrotnik miękki	☹☹	☀☀
<i>Filipendula</i>	Wiązówka	☹☹☹	☀
<i>Echinacea purpurea</i>	Jeżówka purpurowa	☹	☀☀
<i>Iris sibirica</i>	Kosaciec syberyjski	☹☹☹	☀
<i>Rudbeckia fulgida</i>	Rudbekia błyskotliwa	☹	☀
<i>Bistorta officinalis</i>	Rdest węzownik	☹☹☹	☀☀
<i>Astrantia major</i>	Jarzmianka większa	☹☹	☀
<i>Telekia speciosa</i>	Smotrawa okazała	☹☹	☀☀
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Firletka poszarpana	☹☹☹	☀
<i>Veronicastrum virginicum</i>	Przetacznikowiec wirginijski	☹☹	☀☀
<i>Phlox divaricata</i>	Floks kanadyjski	☹☹	☀☀

Trawy

Nazwy łacińskie	Nazwy polskie	Wymagania	
		wilgotnościowe	światłne
<i>Aquilegia vulgaris</i>	Orlik pospolity	☾☾☾	☀
<i>Aruncus dioicus</i>	Parzydło leśne	☾☾	☀☀☀
<i>Lysimachia vulgaris</i>	Tojeść pospolita	☾	☀
<i>Lythrum salicaria</i>	Krwawnica pospolita	☾☾☾	☀
<i>Hylotelephium telephium</i>	Rozchodnik karpacki	☾	☀
<i>Veronica spicata</i>	Przetacznik kłosowy	☾☾	☀

Krzewy

Nazwy łacińskie	Nazwy polskie	Wymagania	
		wilgotnościowe	światłne
<i>Euonymus europaeus</i>	Trzmielina pospolita	☾☾	☀☀☀
<i>Amelanchier lamarkii</i>	Świdośliwa	☾	☀☀
<i>Sambucus nigra</i>	Bez czarny	☾	☀☀☀
<i>Viburnum opulus</i>	Kalina koralowa	☾	☀☀
<i>Physocarpus opulifolius</i>	Pęczęznica kalinolistna	☾	☀☀
<i>Cornus sanguinea</i>	Dereń świdwa	☾	☀☀☀
<i>Ribes nigrum</i>	Porzeczka czarna	☾☾	☀
<i>Aronia melanocarpa</i>	Aronia czarna	☾	☀☀
<i>Prunus padus</i>	Ozerecha zwyczajna	☾☾	☀☀
<i>Ribes uva-crispa</i> var. <i>Sativum</i>	Agrest	☾☾	☀☀

Cebulki

Nazwy łacińskie	Nazwy polskie	Wymagania	
		wilgotnościowe	światłne
<i>Leucojum vernum</i>	Śnieżyca wiosenna	☾☾☾	☀☀
<i>Allium cyaneum</i>	Czosnek modry	☾☾	☀☀
<i>Camassia</i>	Kamasja	☾☾	☀

Drzewa

Umiarkowane i niskie drzewa odpowiednie do przestronnych, prywatnych ogrodów

Nazwy łacińskie	Nazwy polskie	Wymagania	
		wilgotnościowe	światłne
<i>Acer negundo</i>	Klon jesionolistny	☾	☀☀
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Klon jawor	☾	☀
<i>Metasequoia glyptostroboides</i>	Cypryś	☾☾ / ☾☾☾	☀
<i>Pinus sylvestris</i>	Sosna zwyczajna	☾	☀

Drzewa

Wysokie drzewa, odpowiednie na otwarte przestrzenie

Nazwy łacińskie	Nazwy polskie	Wymagania	
		wilgotnościowe	światłne
<i>Sorbus aucuparia</i>	Jarzębina	☾	☀☀
<i>Betula nigra</i>	Brzoza	☾☾☾	☀☀
<i>Salix</i>	Wierzba	☾	☀
<i>Populus</i>	Topola	☾	☀

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

www.eog.gov.pl
www.klimatgryfino.pl

Projekt pn. **Adaptacja do zmian klimatu poprzez rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury w Gryfinie**, finansowany jest ze środków Funduszy EOG, pochodzących z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii oraz z budżetu państwa.

Partner projektu:
VerkiS hf
www.verkis.com

GRYFINO

Beneficjent projektu:
Gmina Gryfino
www.gryfino.pl

